

บทที่ 6

การสอนเสียง

(Pronunciation)

เค้าโครงเรื่อง

1. จุดมุ่งหมายของการสอนเสียง
2. การสอนเสียงในลักษณะของหน่วยเสียง (Segmental Phonemes)
 - 2.1 เลือกหน่วยเสียง (Introduction)
 - 2.2 ให้ความรู้และฝึกทักษะ (Presentation & Practice)
 - 2.2.1 ฝึกทักษะการจำแนกและระบุเสียง
 - 2.2.2 ฝึกทักษะการออกเสียง
 - 2.2.3 ฝึกทักษะการนำไปใช้
 - 2.3 การประเมินผล (Evaluation)
3. การสอนระดับน้ำหนัเสียง (Suprasegmental Phonemes)
 - 3.1 Juncture
 - 3.2 การสอนระดับน้ำเสียง (Intonation)
 - 3.3 การสอนการเน้นเสียงและจังหวะในการพูด (Stress and Rhythm)

สาระสำคัญ

1. จุดมุ่งหมายของการสอนเสียง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังเสียงภาษาต่างประเทศ และแยกความแตกต่างของเสียงได้ รวมทั้งสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องในลักษณะของเสียง คำ และประโยค รู้จักการใช้ระดับน้ำเสียงที่ถูกต้อง (Intonation) การเน้นเสียง (Stress) และมีจังหวะในการพูด (Rhythm)

2. การสอนเสียง จะเริ่มจากผู้สอนเลือกหน่วยเสียงที่จะสอน แล้วจึงให้นักเรียนเห็นตัวอักษร ฟังและเข้าใจลักษณะการออกเสียงในรูปของคำ ประโยค ความสำคัญจะอยู่ที่การฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนสามารถแยกความแตกต่างของเสียงได้ (Discrimination) ระบุเสียงที่ยิน (Identification) ออกเสียงได้อย่างถูกต้อง (Production) และสามารถนำไปใช้สื่อความหมายในรูปประโยคได้ (Communication)

3. ผู้สอนจะสามารถวัดและประเมินผลการออกเสียงของนักเรียนได้ โดยการฟัง สังเกต หรือให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

4. การสอนการใช้ระดับน้ำเสียง การเน้นเสียง และมีจังหวะในการพูด เริ่มจากการให้ความรู้และแนวทางการออกเสียงในรูปของประโยค บทสนทนา แล้วจึงเน้นการฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนสามารถฟังและจำแนกความแตกต่างของเสียงได้ ออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ในรูปของ คำ วลี ประโยค บทสนทนา รวมทั้งวัดและประเมินผลการออกเสียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกได้ว่าในการสอนเสียงนั้น มุ่งให้นักเรียนมีความสามารถในด้านใดบ้าง
2. บอกขั้นตอน และแนวทางการสอนเสียงได้ เมื่อให้ตัวอย่างคู่เทียบเสียงมา 1 คู่
3. อธิบายและให้ตัวอย่างการฝึกทักษะเพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกและระบุความแตกต่างของเสียงได้
4. อธิบายแนวทางการฝึกทักษะ สำหรับการสอนระดับน้ำเสียง (Intonation) การเน้นเสียง (stress) และการมีจังหวะในการพูด (Rhythm) ได้
5. เขียนแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถของนักเรียนในด้านการออกเสียงได้

การสอนเพื่อให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการสอนภาษา นักเรียนจะสามารถออกเสียงภาษาต่างประเทศได้ชัดเจนที่สุดก็ต่อเมื่ออยู่ในวัยเด็กเล็ก หรือในวัยที่เริ่มต้นของการใช้ภาษา เมื่อมีอายุมากขึ้น ประสบการณ์ของนักเรียน รวมทั้งสำเนียงของภาษาพื้นเมือง จะเป็นอุปสรรคในการออกเสียงภาษาต่างประเทศให้ถูกต้องและชัดเจนได้ วิธีที่ดีที่สุดในการสอนเสียง ซึ่งใช้ได้ตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้ใหญ่ ก็คือการเลียนแบบจากเสียงที่ถูกต้องสำหรับเด็กโตนั้น การอธิบายให้ทราบถึงแนวทางการออกเสียง การเปรียบเทียบเสียงพื้นเมืองกับเสียงภาษาต่างประเทศ และการมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ จะช่วยแก้ไขอุปสรรคในการออกเสียงได้

1. จุดมุ่งหมายของการสอนเสียง

การสอนเสียงสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ในลักษณะของหน่วยเสียง (Segmental Phonemes)
2. ในลักษณะระดับน้ำหนักรเสียง (Suprasegmental Phonemes)

ในการสอนเสียงนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน สามารถผลิตหรือออกเสียงได้อย่างถูกต้องแล้ว การสอนเสียงควรจะรวมถึงการออกเสียงในรูปของคำ และประโยคที่ถูกต้อง รู้จักการเน้นเสียงในคำ (Stress) มีระดับน้ำเสียงที่ถูกต้อง (Intonation) มีจังหวะในการพูด (Rhythm) และมีจังหวะในการเชื่อมเสียงของคำด้วย (Juncture) การสอนเสียงทั้ง 2 ลักษณะนี้ จะมีแนวการสอนที่คล้ายคลึงกัน และจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งจะมุ่งให้นักเรียนมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ระบุเสียงภาษาต่างประเทศที่ได้ยินได้
2. จำแนกความแตกต่างของเสียงภาษาต่างประเทศได้
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศ และภาษาพื้นเมืองได้
4. ออกเสียงหรือผลิตเสียงภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

2. การสอนเสียงในลักษณะของหน่วยเสียง

ในการสอนเสียงนั้น ควรจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เสียงใดเสียงหนึ่งเพียงเสียงเดียวในแต่ละครั้งเท่านั้น การสอนเสียงเป็นจำนวนมากจะทำให้ผู้เรียนสับสนและควรหลีกเลี่ยงการยกตัวอย่างคำที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการเน้นหนักของเสียง หรือระดับของน้ำเสียงด้วย ควรคำนึงถึงตำแหน่งของเสียงที่ใช้ในการสอนด้วยว่าอยู่ในตำแหน่งต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของคำ เนื่องจากตำแหน่งที่ต่างกัน อาจจะทำให้การออกเสียงของหน่วยเสียงนั้นแตกต่างกันด้วย

2.1 เลือกหน่วยเสียง (Introduction)

การเลือกหน่วยเสียงสามารถนำมาใช้เป็นบทนำในการเรียนการสอนได้ เพื่อสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนในระยะเริ่มต้น ในกรณีนี้ครูอาจจะเขียนประโยคซึ่งนักเรียนได้เคยเรียนรู้มาแล้ว ทั้งในด้านความหมายและรูปประโยค รวมทั้งหน่วยเสียงที่ต้องการจะสอนด้วย หรืออาจจะอยู่ในรูปของคำถามที่น่าสนใจก็ได้ ตัวอย่างเช่น

He has a **pain**. [pen]

It's very **late**. [let]

That's his **name**. [nem]

2.2 ให้ความรู้และฝึกทักษะ (Presentation & Practice)

การสอนในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องให้นักเรียนฟังเสียงที่จะสอนเป็นตัวอย่าง ลักษณะของเสียงในรูปของคำ และอธิบายลักษณะการเกิดเสียง ให้ผู้เรียนได้รู้จักคู่เทียบเสียงที่จะสอน ให้สังเกตความแตกต่างในการออกเสียง แล้วจึงฝึกทักษะ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้นักเรียนจดจำเสียงภาษาต่างประเทศได้ สามารถระบุ และจำแนกความแตกต่างของเสียง รวมทั้งสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง ชัดเจน ในการสอนเสียงนั้น ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสฟังเสียงภาษาต่างประเทศจากชนเจ้าของภาษา และเลียนแบบการออกเสียง จะทำให้การออกเสียงนั้นถูกต้องและใกล้เคียงมากที่สุด ดังนั้นการใช้เครื่องบันทึกเสียง และห้องปฏิบัติการทางภาษา จะมีประโยชน์มากในการสอนเสียง

2.2.1 ฝึกทักษะการจำแนกและระบุเสียง

แนวทางการฝึกทักษะในการสอนเสียง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำเสียงที่สอนสามารถระบุเสียงและแยกความแตกต่างของเสียง เรียกว่า Aural Discrimination and Identification มีดังต่อไปนี้ คือ

1. Minimal Pair Drills

เป็นการเปรียบเทียบว่าหน่วยเสียงที่ผู้เรียนได้ยินนั้น มีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยที่ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนได้ฟังและเขียนบนกระดานดำ โดยการใส่คู่เทียบเสียงซึ่งมีเสียงที่แตกต่างกันเพียงเสียงเดียวก่อนในระยะต้น เพื่อให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเสียงที่ได้ยินได้ ตัวอย่างคู่เทียบเสียง คือ

[æ]	[e]
sat	set
mat	met
bat	bet
pat	pet

2. Same-Different Exercise Drills

การฝึกทักษะในลักษณะนี้ มุ่งให้นักเรียนสามารถจำแนกเสียงที่ได้ยินมาได้ รวมทั้งสามารถระบุได้ว่า เสียงที่ได้ยินนั้นเหมือนกันหรือต่างกันหรือไม่ ตัวอย่างเช่น

ครู : sat set น.ร. : different
pan pan same

ให้ผู้เรียนสามารถระบุตำแหน่งของเสียงที่เหมือนกันได้ เช่น

1 2 3

ครู : sad/sad/set น.ร. : 1 and 2
 met/mat/mat 2 and 3
 man/men/man 1 and 3

ฝึกในรูปของประโยค ตัวอย่างเช่น

ครู : Where's the man?
 Where's the men?

น.ร. : different

ครู : The boy writes with a new pen.
 The boy writes with a new pan.

น.ร. : different

ครู : He sat on the mat.
 He sat on the mat.

น.ร. : same

3. Sound Identification Drills

ให้นักเรียนสามารถระบุเสียงที่ได้เรียนมาแล้วอย่างถูกต้อง (ครูเขียนบนกระดานดำ)

1	2
[æ]	[e]
bat	bet
lad	let

ครู : hat น.ร. : 1
 back 1

	men	2
	bed	2
ครู :	sad/pen/set	น.ร. : 1/2/2
	man/add/pen	1/1/2
	met/bad/pan	2/1/2

ให้ผู้เรียนระบุเสียงที่ครูพูดเป็นประโยคว่ามีเสียงอะไรบ้าง เช่น

ครู : **Penny sat on the red mat.**

น.ร. : 2/1/2/1

ครู : **The man met the pen and the bat near his hat.**

น.ร. : 1/2/2/1/1

ให้ระบุว่าข้อความที่ครูกล่าวนั้นถูกหรือผิด ตัวอย่างเช่น

ครู :	They set the table neatly.	น.ร. :	True
	They sat the table meatly.		False
	I met him near the hall.		True
	The pen is on the stove.		False
	The bet fries at night.		False
	The sad man always cries.		True

2.2.2 ฟีกทักษะการออกเสียง

การฝึกทักษะในขั้นนี้ ควรให้นักเรียนได้ฝึกออกเสียงในรูปของหน่วยเสียงรวมทั้งการฝึกในรูปของ คำ วลี และประโยค ซึ่งนักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่ตนเองได้ฝึกฝนด้วย สิ่งสำคัญคือผู้สอนจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้อย่างตรงจุด และถูกต้อง ตัวอย่างของการฝึกทักษะให้แก่นักเรียนในรูปของ คำ และประโยค มีดังนี้

1. Repetition Drills

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู ในลักษณะเสียงเดียวแต่ละเสียง และเปรียบเทียบเสียงแบบ Minimal pair drill ตัวอย่างเช่น การสอนคู่เทียบเสียงระหว่าง [ə] [æ]

1	2
[ə]	[æ]
cup	cap
but	bat
cut	cat

ครูจะอ่านออกเสียงในแนวตรงก่อน ให้นักเรียนอ่านตามแล้วจึงอ่าน

ตามขวางให้นักเรียนฟังเพื่อเปรียบเทียบเสียง และให้นักเรียนออกเสียงอ่านตามครู ซึ่งอาจจะอ่านออกเสียงทั้งชั้นเป็นกลุ่มเล็กหรือทีละคนก็ได้ จากนั้นจึงให้นักเรียนออกเสียงตามครู ในรูปของวลีและประโยคต่อไป ตัวอย่างเช่น

John has a cup. John has a cap.

cut bat

bus cat

I see the cup.

cap

hut

hat

การสอนให้ผู้เรียนออกเสียงในรูปประโยคนั้น ครูอาจจะนำอุปกรณ์การสอน เช่น รูปภาพ นำมาใช้ประกอบในการสอน ก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของประโยคนั้นๆ ดีขึ้นด้วย จากนั้นจึงฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงในรูปของบทสนทนาด้วย ตัวอย่างเช่น

ครู : Where's the cup?

น.ร. : The cup is in the hut.

ครู : Where's the fat duck?

น.ร. : The fat duck is near the cat.

2. Testing Drills

เป็นการทดสอบการออกเสียงของผู้เรียนว่า สามารถออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ รวมทั้ง สามารถฟังเสียงที่ต้องการได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ตัวอย่างเช่น

2.1 ให้นักเรียนออกเสียงตรงข้ามกับเสียงที่ครูออกเสียง ในคู่เทียบเสียงที่ได้เรียนไปแล้ว เช่น เรียนคู่เทียบเสียง [ʊ] และ [æ] เมื่อครูออกเสียงใดเสียงหนึ่ง ผู้เรียนจะต้องระบุเสียงที่ครูพูดและออกเสียงอีกเสียงหนึ่ง เช่น

(ครูเขียนบนกระดานดำ)

1	2
[ʊ]	[æ]
cup	cap

ครู : cut น.ร. : 1-cat

nut 1-nat

bat 2-but

เมื่อนักเรียนสามารถออกเสียงในลักษณะของคำได้แล้วต่อไป ก็ควรจะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้พูดในรูปประโยคด้วย เพื่อเป็นการทดสอบการได้ยินของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนระบุประโยคที่ครูพูดว่าครูออกเสียงอะไร และให้นักเรียนออกเสียงในรูปประโยคที่ถูกต้องด้วย ตัวอย่างเช่น

ครู : It is a red cup.

น.ร. : No. 1, It is a red cap.

ครู : The cat is in the hat.

น.ร. : No. 2, the cut is in the hut.

2.2 ให้นักเรียนได้ออกเสียงตามที่ครูกำหนด โดยการเขียนบน กระดานดำ หรือให้ดูรูปภาพประกอบ ตัวอย่างเช่น การทดสอบการออกเสียงของกลุ่มเสียง [ə] และ [æ]

I see the

cup cap duck track

hut hat stack black

dust sun tap sack

การฝึกหัดชนิดนี้ยังเป็นการช่วยเพิ่มพูนความรู้ ในด้านความหมายของคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

2.2.3 ฝึกทักษะการนำไปใช้ (Communication)

การที่นักเรียนสามารถออกเสียงในรูปของ คำ วลี และประโยคได้นั้น ยังไม่สามารถที่จะนำไปใช้สื่อความหมายโดยทั่วๆ ไปในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรฝึกฝนให้ผู้เรียนได้สามารถใช้เสียงที่สอนซึ่งอยู่ในรูปประโยคให้เกิดความเคยชิน อาจจะโดยการตั้งคำถามจากเรื่องทั่วๆ ไป หรือจากในเรื่องที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว เพื่อให้สามารถนำเสียงที่ใช้สอนนำมาตอบคำถามของครูได้อย่างถูกต้อง ตัวอย่างเช่น

การฝึกเสียง [e]

ครู : What does he make today?

น.ร. : He makes a cake today.

ครู : What did he pay?

น.ร. : He paid a late fee.

ครู : Where are they going?

น.ร. : They are going to sail the boat.

2.3 การประเมินผล (Evaluation)

การประเมินผลและวัดผลความสามารถของผู้เรียน ในด้านการออกเสียงนั้น อาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. จากการฟังนักเรียนออกเสียง

การให้นักเรียนออกเสียง และครูคอยแก้ไขข้อบกพร่องหรือให้นักเรียนฟังเสียงของตนเองจากเทปบันทึกเสียง เปรียบเทียบกับเสียงที่เป็นแม่บท และแก้ไขการออกเสียงของตนเองจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด ในการทดสอบการออกเสียงนั้น นักเรียนจะต้องออกเสียงตามครู หรือตามเสียงจากเทปบันทึกเสียง ซึ่งจะออกเสียงเป็นคำ วลี และประโยคก็ได้ ตัวอย่างเช่น

ให้นักเรียนออกเสียงตามครูให้ถูกต้องในคำต่อไปนี้ คือ

here hair ; lock log

lake like ; wiper viper

wonder wander ; burst first

ให้นักเรียนออกเสียงในรูปของประโยค

The duck had fun in the tub.

Should I shop or go see a show.

There are a lot of cops in the mob.

etc.

2. การใช้กระดาษดินสอเขียน

การทดสอบแบบนี้ เป็นการทดสอบนักเรียนในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนนั่งทำข้อทดสอบบนโต๊ะด้วยตนเอง จากแบบทดสอบของครู ซึ่งจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ เพื่อใช้ในการทดสอบเสียง

2.1 ให้นักเรียนเขียนวงกลมรอบตัวอักษรที่มีเสียงผิดไปจากเสียงอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

1. A mat B. fat C. pain D. pan

2. A. big B. bird C. pin D. bill

3. A. table B. gentle C. teacher D. able.

2.2 ให้เขียนคำที่ออกเสียงเหมือนกับเสียงที่กำหนดไว้ใน column A จาก column B

A	B
f <u>er</u> ry	ma <u>n</u> y Ma <u>r</u> y fa <u>ir</u> y me <u>rr</u> y
ca <u>sh</u> ed	wa <u>sh</u> ed br <u>u</u> shed im <u>pr</u> essed cla <u>sh</u> ed
la <u>ck</u>	sla <u>p</u> a <u>dd</u> r <u>e</u> d m <u>a</u> t

2.3 ให้ใส่เครื่องหมาย (X) เมื่ออ่านคำที่มีเสียงเหมือนกัน

NECK leg rake beak

RICE files wise nice

2.4 ให้ระบุเสียงที่ลงท้ายคำ ถ้าออกเสียง D ใส่อักษร D ถ้าออกเสียง T

ใส่อักษร T เช่น

embraced changed

arrived locked

hoped preferred

กิจกรรมการเรียนรู้ 1-2

1. การสอนเสียงมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความสามารถในด้านใด
2. อธิบายขั้นตอนการสอนเสียงพอสัจเจป (ให้เลือกเสียงที่จะสอนด้วยตนเอง)
3. ในการฝึกทักษะเรื่องเสียง ครูควรฝึกทักษะในเรื่องใดให้แก่ผู้เรียน
4. เลือกคู่เทียบเสียงมา 1 คู่ และลงดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่ได้ศึกษามา
5. เขียนแบบทดสอบการสอนเสียง 1-2 ข้อ

3. การสอนระดับนำหนักเสียง

การสอนในด้านนี้ประกอบด้วย การให้ความรู้เกี่ยวกับ จังหวะการเชื่อมเสียง (Juncture) ระดับนำเสียง (Intonation) การเน้นหนักของเสียงและจังหวะ (Stress & Rhythm) รวมทั้ง การสอน

3.1 Juncture

หมายถึงการเชื่อมเสียงในแต่ละคำ ซึ่งจะสามารถทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลง หรือแตกต่างกันได้ในพยางค์หนึ่งๆ ตัวอย่างเช่น ความแตกต่างกันระหว่างคำต่อไปนี้

1. nitrate, night rate, Nye trait

2. a nice man, an ice man

3. I screams, ice cream

4. keep sticking, keeps ticking

สำหรับแนวทางการสอนจะเน้นการฝึกทักษะในด้านการออกเสียง และการเปรียบเทียบ เพื่อให้นักเรียนออกเสียงได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ หรือวลี ที่ออกเสียงด้วย

3.2 การสอนระดับน้ำเสียง (Intonation)

3.2.1 การให้ความรู้ (Presentation)

ในขั้นต้นของการสอนครูควรจะให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของระดับน้ำเสียง ประโยคต่างๆ รวมทั้งเปรียบเทียบระดับน้ำเสียงกับภาษาไทยว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร การใช้ Chart เพื่อให้นักเรียนสังเกต เสียงสูง ต่ำ การให้ตัวอย่าง ในรูปของประโยคและบทสนทนา เพื่อสรุปความเข้าใจของนักเรียน ตัวอย่างของการสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องระดับของน้ำเสียง และการยกตัวอย่าง มีดังนี้

Intonation คือ ระดับของน้ำเสียงสูงและต่ำในขณะที่พูดหรือใช้ภาษา ในภาษาอังกฤษจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ และอาจจะใช้ตัวเลขแทนระดับของน้ำเสียงที่พูดได้ดังต่อไปนี้ คือ

- 4 เสียงสูงมาก
- 3 เสียงสูง
- 2 เสียงระดับกลางหรือธรรมดา
- 1 เสียงต่ำ

ในการพูดและออกเสียงแต่ละประโยคนั้น การแสดงเสียงสูงและต่ำ ในตอนท้ายของข้อความในการพูด อาจจะแสดงได้ด้วยลูกศร ดังนี้

- ↑ เสียงขึ้นสูง
- ↓ เสียงลงต่ำ

ในภาษาอังกฤษนั้น ระดับของน้ำเสียงขึ้นหรือลงขึ้นอยู่กับน้ำหนักรถหนักของการเน้นของคำในแต่ละประโยคด้วย เช่น ในรูปแบบของคำถามประเภท WH-question ประโยคธรรมดา ขอร้องหรือคำสั่ง รูปแบบน้ำหนักรถหนักของเสียงในประโยคนี้อาจใช้ / 2 3 1↓ / ดังตัวอย่างเช่น

2 3 1
Where is my necktie?

2 3 1
He walked to the lab

2 3 1
Get out of my sight

รูปแบบของประโยคที่ใช้ระดับเสียง / 2 3 3↑ / ส่วนมากจะเป็นประโยคคำถามประเภท yes - no question หรือคำถามซึ่งอยู่ในลักษณะของประโยคธรรมดา เช่น

He : Problems ↗

She : Yes \

He : When \

She : Now \

การฝึกการออกเสียงตามตัวอย่างที่กล่าวมานี้ เน้นการใช้ระดับน้ำเสียงสูงและต่ำ เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจโดยใช้คำพูดเพียงเล็กน้อย ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างบทสนทนาเพื่อนำมาใช้ในการฝึกระดับน้ำเสียงของผู้เรียน

A : Would you like to go to the movies? ↗

B : Yes, I would like. \

A : Good, let's go \

A : Do you know his son? ↗

B : No, I don't. \

A : He's a doctor, isn't he? ↗

B : May be. \

ในขั้นการออกเสียงนั้น เมื่อผู้เรียนได้เลื่อนแบบในรูปของบทสนทนาแล้ว ต่อไปก็ควรจะให้ให้นักเรียนได้อ่านบทสนทนาและตัดสินใจในการออกเสียงด้วยตนเอง

3.2.3 การประเมินผล (Evaluation)

การประเมินผลและวัดความสามารถของนักเรียนในด้านนี้ ครูจะสังเกตการพูดของนักเรียนว่าออกเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ เมื่อให้อ่านเป็นประโยค หรือในรูปของบทสนทนา อย่างไรก็ตามการทดสอบความสามารถของผู้เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดก็อาจจะทำได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนระบุเสียงในรูปของบทสนทนา โดยเขียนเส้นระดับของเสียงเน้นหนักในประโยค เช่น

ครู : Who is going to the concert?

น.ร. : Some of the student.

ครู : When does the concert begin?

น.ร. : At seven o'clock.

ครู : Can you smoke at the concert?

น.ร. : Smoking is not permitted.

2. ให้นักเรียนออกเสียงจากการอ่านข้อความต่อไปนี้

When did Jim arrive?

Please switch the television off.

The man is going to the movies.

A : Would you like to go to the movies?

B : Yes, I would.

A : Good, let's go.

3.3 การสอนการเน้นเสียงและจังหวะในการพูด (Stress and Rhythm)

3.3.1 การให้ความรู้ (Presentation)

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการออกเสียงเน้นหนัก เป็นคำ ซึ่งมีทั้งพยางค์เดียวและ 2 พยางค์ ขึ้นไป ในรูปของประโยค การเน้นคำที่ต้องการในประโยค การเว้นจังหวะ ทั้งนี้โดยการให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากตัวอย่างในหลายแบบ ตัวอย่างของการให้ความรู้ การยกตัวอย่าง และการสรุปความเข้าใจ มีดังนี้

Stress and Rhythm หมายถึงการเน้น และการมีจังหวะในการพูดของแต่ละคำ การพูดนั้นถ้าผู้พูดเป็นชนชาวพื้นเมือง การลงเสียงเน้นหนักก็จะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติตามที่เคยชิน จากการได้ยินและประสบการณ์ แต่ถ้าการลงเสียงเน้นหนักผิดไป ก็อาจจะทำให้ความหมายของประโยคนั้นเปลี่ยนไปด้วย เช่น

I want a high chair.

I want a high chair.

ในประโยคแรกนั้น จะหมายถึงเก้าอี้ซึ่งมีลักษณะสูงโดยทั่วๆ ไป ส่วนในประโยคที่สองจะหมายถึงเก้าอี้ชนิดหนึ่งซึ่งใช้สำหรับเด็กเล็กในการร่วมรับประทานอาหารกับผู้ใหญ่ การลงเสียงเน้นหนักของคำในทางภาษาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ใช้สัญลักษณ์และมีชื่อเรียกดังนี้

/ primary

^ secondary

\ tertiary

∪ weak stress or unstressed

ตัวอย่างเช่น

overnight guests

ในการสอนระดับนำเสียงของการพูดนั้น จะเน้นเฉพาะการเน้นหนักของเสียงในระดับแรกและระดับที่ 2 (Primary and secondary stress) กับระดับเสียงที่เบาที่สุด ซึ่งบางครั้งจะไม่ใช้เครื่องหมายใดๆ เลยก็ได้ ในภาษาอังกฤษนั้นถ้าคำใดมีตั้งแต่ 2 พยางค์ เป็นต้นไป การลงเสียงเน้นหนักก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละคำ นอกจากนี้ การลงเสียงเน้นหนัก

ในแต่ละพยางค์ของคำในประโยค จะก่อให้เกิดจังหวะของการออกเสียง (rhythm) อีกด้วย ซึ่ง คำบางคำจะไม่สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจนเลย เช่น คำว่า and และ to ในประโยคที่จะยก เป็นตัวอย่างต่อไปนี้คือ

Tom and I have been appointed
I came to the party

คำที่มีพยางค์เดียว : post, man, class

ลักษณะของการออกเสียงในรูปประโยค

Where is the post office?

Where is the man?

He's in class.

It's a blue dress.

คำที่มี 2 พยางค์ขึ้นไป : English, grammar, Pronunciation, vocabulary

ลักษณะของการออกเสียงในรูปประโยค

This is an English class.

This is a grammar class.

This is a pronunciation class.

This is a vocabulary class.

การลงเสียงเน้นหนักของพยางค์ในแต่ละคำ จะต้องควบคู่ไปกับจังหวะ และระดับของน้ำเสียงสูงหรือต่ำด้วย (intonation) ซึ่งจะเป็นการเน้นความหมายของคำใน ประโยคตามที่คุณต้องการ ตัวอย่างเช่น

You'd better get a bus home.

You'd better get a bus home.

You'd better get a bus home.

3.3.2 การฝึกทักษะ (Practice)

3.3.2.1 ฝึกทักษะการจำแนกความแตกต่าง (Discrimination)

จะเป็นการฝึกให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่า ผู้พูดลงเสียงเน้นหนักในพยางค์ใด ในกรณีที่คำนั้นมี 2 พยางค์ขึ้นไป หรือผู้พูดลงเสียงเน้นหนักในคำใด ในรูป ประโยคที่กล่าวออกมา เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

green house

green house

French teacher

French teacher

This information is not to be hand out.

These handouts will give you the necessary information.

3.3.2.2 ฟีกทักษะการออกเสียง (Production)

การฟีกออกเสียงเน้นหนักในคำที่เป็น compound word จะมีความสำคัญมาก เนื่องจากจะต้องสัมพันธ์กับความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อความหมายด้วยการลงเสียงเน้นหนักในคำที่ต่างกัน จะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ตัวอย่างเช่น

คำ : áccent díphthong
 blackbird phoneme
 íntellectúal educátion

compound word

: smóking roóm smóking room
 blúe bóok blúebook

บทสนทนา A : Where IS it?

B : It is HERE

A : WHO's taken it?

B : HE has.

การฟีกทักษะในด้านนี้จะรวมถึงการลงเสียงเน้นหนัก (stress) ระดับของน้ำเสียง (intonation) และจังหวะของการออกเสียง (rhythm) ซึ่งแนวการฟีกที่ดีที่สุดนั้น ควรจะให้ผู้เรียนได้เลียนเสียง และฟีกออกเสียงด้วยตนเองตามครู หรือจากเสียงของชนชาติเจ้าของภาษาในเทปบันทึกเสียง ในลักษณะของประโยคที่คล้ายคลึงกัน แนวการฟีกทักษะในลักษณะนี้ประกอบด้วย

1. ใช้ระดับเส้นแทนเสียงสูงและเสียงเบา ในคำ วลี หรือประโยคสั้น ๆ สำหรับการฟีก ตัวอย่างเช่น

the class.
in grammar
is interesting
The class in grammar is interesting

2. เพิ่มคำให้มากขึ้นเพื่อเป็นการขยายคำที่เรียนไปแล้ว ตัวอย่างเช่น

the first class
in English grammar

is very interesting
 The first class in grammar is interesting
 The first class in English grammar is interesting
 The first class in English grammar is very interesting.

3. ในการฝึก Rhythm drill ครูอาจจะใช้ประโยคที่เป็นหลักพื้นฐานสั้น ๆ และขยายความให้มากขึ้นในการออกเสียง ครูอาจจะให้จังหวะโดยการใช้นิตินสอเกาะบนกระดาน เพื่อความพร้อมเพรียงและการถูกจังหวะได้ ตัวอย่างเช่น

The man in our class smoke.
 The young man in our class smoke.
 The young man in our English class smoke.
 The older young man in our English class smoke.
 The older young men in our English class don't smoke.

I couldn't go.
 I couldn't go to the store.
 I couldn't go to the store by car.
 I couldn't go to the store by car yesterday.

4. ใช้บทสนทนาในการฝึกการออกเสียงที่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น

A. How are you?
 B. Just fine, thank you. How are you?
 A. Very well, thank you.
 A : I want a new hat.
 B : How much money do you have?
 A : I have five dollars.
 B : That's not enough. Let's go to the bank.

3.3.3 การประเมินผล (Evaluation)

การให้นักเรียนออกเสียงพูดเป็นคำ หรือประโยค และครูฟังจากการออกเสียงของนักเรียน ก็จะประเมินความสามารถในการออกเสียงของนักเรียนได้ การออกเสียงเน้นหนักที่ผิดตำแหน่งจะทำให้ความหมายผิดไป หรืออาจจะทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้ ในบางครั้งการทำแบบฝึกหัดก็จะสามารถวัดความสามารถของนักเรียนในด้านนี้ได้เช่นเดียวกันดังตัวอย่าง
 ไห้วงกลมลงบนตัวอักษรที่ค้ำนั้นออกเสียงเน้นหนัก

what - e - ver	ta - ble
1 2 3	1 2
a - part - ment	tem - pe - ra - ture
1 2 3	1 2 3 4
um - brell - la	ex - am - i - na - tion
1 2 3	1 2 3 4 5

ในลักษณะเป็นวลี และประโยค เช่น

send me a le ter
1 2 3 4 5

I am not a doc tor
1 2 3 4 5 6

Her doc tor was bu sy
1 2 3 4 5 6

The cof fee was ex pen sive
1 2 3 4 5 6 7

ในการสอนเกี่ยวกับระดับของน้ำเสียง การลงเสียงเน้นหนักและจังหวะของการพูดนั้น ผู้สอนควรจะได้อธิบายให้เข้าใจเกี่ยวกับการพูดในลักษณะของการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะทางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วยการโต้แย้ง การปฏิเสธในลักษณะต่างๆ การถาม การใช้อารมณ์ ในลักษณะของการโกรธ การแปลกใจ ตกใจ และอื่นๆ ด้วย ควบคู่ไปกับการสอน จึงจะสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจการแสดงออกของผู้พูดในลักษณะต่างๆ กัน ดังกล่าว

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. ขั้นตอนการสอนระดับน้ำเสียง (intonation) มีอะไรบ้าง
2. ในการสอน ครูจะทำให้ผู้เรียนทราบได้อย่างไรว่าเสียงพูดในประโยคหนึ่งๆ ควรใช้ระดับน้ำเสียงอะไร
3. การฝึกทักษะให้นักเรียนพูดในระดับน้ำเสียงที่ถูกต้องควรทำอย่างไร และจะประเมินผลอย่างไร
4. การลงเสียงเน้นหนักของคำ (Stress) และความหมายเกี่ยวข้องกันอย่างไร
5. ครูจะสามารถฝึกทักษะการลงเสียงเน้นหนัก และจังหวะการออกเสียงได้อย่างไร
6. ยกตัวอย่างแนวทางการประเมินผลการลงเสียงเน้นหนักของคำ วลี ประโยค

สรุป

การฝึกทักษะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนออกเสียงได้อย่างถูกต้อง โดยเริ่มจากผู้สอนเลือกเสียงที่เป็นปัญหาในการสอนหรือการฝึกทักษะ และให้ผู้เรียนเลียนแบบเสียงที่ถูกต้อง ฝึกทักษะให้ผู้เรียนสามารถจำแนกเสียง ระบุเสียงที่ได้ยินให้ถูกต้อง แล้วจึงฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงด้วยตนเอง เป็นคำ วลี และประโยค จนสามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้

ในการสอนเสียง นอกจากหน่วยเสียงต่างๆแล้ว ผู้สอนจะต้องสอนและฝึกทักษะในเรื่องระดับน้ำเสียง (Intonation) การเน้นหนักของเสียง และจังหวะ (Stress and Rhythm) ด้วย โดยการฝึกทักษะในรูปของ คำ วลี ประโยค และให้สามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้

การประเมินผลท้ายบท

1. อะไรเป็นจุดมุ่งหมายของการสอนเสียง
2. บอกขั้นตอนการสอนหน่วยเสียง โดยยกตัวอย่างหน่วยเสียงที่เป็นปัญหาเอง
3. เพราะเหตุใดจึงต้องสอนระดับน้ำหนักเสียง การเน้นเสียง และจังหวะในการพูดให้นักเรียน

แนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ 6

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-2

1. จำแนกความแตกต่าง และระบุเสียงที่ได้ยิน และออกเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. เลือกหน่วยเสียงที่จะสอนในรูปของคำ ให้นักเรียนได้ยินเสียงที่ถูกต้อง ฟังให้สามารถจำแนกเสียง และระบุเสียงได้ ฟังทักษะการออกเสียงในรูปของคำ วลี และประโยค ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ให้ศึกษาหัวข้อเรื่องที่ 2.
3. ฟังทักษะให้นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน ระบุเสียงได้ถูกต้อง และสามารถออกเสียงได้ แนวทางและวิธีการฝึกทักษะศึกษาได้จากหัวข้อเรื่องที่ 2.2
4. เลือกเสียงที่จะสอนจากแบบเรียน นำมาเขียนแนวทางการสอนตามรายละเอียดที่ได้ศึกษามา และทดลองสอนด้วยตนเอง
5. เลือกเสียงที่จะทดสอบ แล้วดูแบบของทดสอบ นำมาเขียนให้ผู้รู้ตรวจสอบ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. ให้ตัวอย่างการออกเสียงในรูปประโยค ใช้ลูกศรหรือตัวเลขแทนระดับน้ำเสียง และฝึกทักษะให้ออกเสียงให้ถูกต้องในรูปของคำ วลี และประโยค
2. เขียนลูกศร และเส้นตรงหรือตัวเลข แทนระดับน้ำหนักรของเสียง
3. ฝึกให้ออกเสียงในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเลียนแบบ ประเมินผลจากการให้นักเรียนออกเสียงให้ฟัง
4. การลงเสียงเน้นหนักที่ต่างกัน จะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป
5. ฝึกโดยใช้ซีดี และระดับเส้นในการออกเสียง
6. ดูตัวอย่างรูปแบบข้อทดสอบจากหนังสือ และจากพจนานุกรม เพื่อนำมาใช้ประเมินผล

การประเมินผลท้ายบท

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถจำแนกความแตกต่าง และระบุเสียงที่ได้ยิน และออกเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. เลือกหน่วยเสียงที่จะสอนในรูปของคำ ให้นักเรียนได้ยินเสียงที่ถูกต้อง ฟังให้สามารถจำแนกเสียง และระบุเสียงได้ ฟังทักษะการออกเสียงในรูปของ คำ วลี และประโยค ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ให้ศึกษาหัวข้อเรื่องที่ 2.
3. การที่นักเรียนออกเสียงถูกต้อง ทั้งระดับน้ำหนักรเสียง การเน้นเสียง และจังหวะในการพูด ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่นักเรียนพูดได้ แสดงว่าการสอนเสียงของครูบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้